

Osnovna šola Juršinci

Vzgojni načrt

Juršinci, februar 2023

Številka zadeve: 60309-1/2023-40

VSEBINA:

1. Namen in cilji vzgojnega načrta	3
2. Temeljne vrednote	3
3. Vzgojna načela	4
4. Vzgojne dejavnosti	4
4.1 Pogovor.....	4
4.2 Svetovanje in usmerjanje	4
5. Proaktivne in preventivne dejavnosti – razvijanje lastnih odgovornosti	5
6. Vzgojni postopki in ukrepanje.....	7
6.1 Pohvale, priznanja, nagrade	7
6.2 Vzgojni odziv	8
6.3 Restitucija.....	8
6.4 Mediacija	9
6.5 Vzgojni ukrepi.....	9
6.6 Vzgojni opomini.....	9
6.7 Individualizirani vzgojni načrt.....	9
7. Oblike sodelovanja s starši.....	9
8. Svet staršev in Svet zavoda.....	10
9. Sprejem Vzgojnega načrta	10

1. Namen in cilji vzgojnega načrta

Z vzgojnim načrtom Osnovna šola Juršinci določa načine doseganja in uresničevanja ciljev ter vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K), ob čemer upošteva potrebe in interese učencev ter socialni vidik šolskega okolja. Temeljni cilji vzgojnega načrta šole so oblikovani na osnovi temeljnih človeških vrednot in ob spoštovanju moralnih norm. Uresničujemo jih v okviru rednega pouka in razširjenega programa šole.

2. Temeljne vrednote

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in kaj je vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanja ljudi.

Šola vzgaja za vrednote z dnevnimi praksami, z različnimi proaktivnimi dejavnostmi v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dnevov dejavnosti in ob drugih priložnostih.

To so vrednote:

- samospoštovanja in medsebojnega spoštovanja,
- poznavanje sebe,
- odgovornosti za svoje delo in dejanja,
- skrbi za odgovoren odnos do osebne, tuje in skupne lastnine,
- doslednosti in vztrajnosti pri uresničevanju dogovorjenega,
- znanja, kritičnega razmišljanja in ustvarjalnosti,
- upoštevanja različnosti, strpnosti, prijateljstva, sodelovanja,
- dobrodelnosti in solidarnosti,
- razvijanju medgeneracijskega sodelovanja,
- varnosti in razvijanje občutka pripadnosti razredu/šoli/širši skupnosti/državi,
- skrbi za razvijanje kulture in ohranjanju kulturne dediščine,
- vzgoji za zdrav način življenja,
- vzgoji za okoljsko odgovornost.

3. Vzgojna načela

Vzgojne dejavnosti se nanašajo na vzpostavljanje prijetne, sproščene, spodbudne in ustvarjalne šolske in razredne klime. Osnovni cilj, ki mu sledimo, je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne potrebe.

Vzgoja na Osnovni šoli Juršinci temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanju varnega in spodbudnega okolja za razvoj in učenje,
- razvijanju strpnosti,
- sprejemanju drugačnosti,
- sodelovanju,
- skupnem reševanju težav in dogovarjanju,
- zavzemanju za posameznika,
- iskanju odličnosti v posamezniku,
- zagotavljanju varnosti,
- zaupanju,
- spoštovanju.

4. Vzgojne dejavnosti

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov (oddelkov) in po potrebi tudi na ravni posameznih učencev.

4.1 Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor:

- z učencem in s strokovnim delavcem,
- z učencem, s starši in strokovnim delavcem,
- s skupino učencev oz. po potrebi z oddelčno skupnostjo.

V pogovor se lahko vključuje šolska svetovalna služba in vodstvo šole.

4.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno tudi njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom in uspehom,
- z odnosi med vrstniki,
- z razvijanjem samopodobe,
- s prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti po dogovoru,
- pred in po pouku,
- po dogovoru s starši
- v času govorilnih ur in roditeljskih sestankov.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje učnega dela in napredka,
- razmišljanja in vrednotenja svojega vedenja,
- prevzemanje odgovornosti,
- sprejemanje drugačnosti,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov.

V primeru, ko se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki se stopnjujejo, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih ustanovah.

5. Proaktivne in preventivne dejavnosti – razvijanje lastnih odgovornosti

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti.

Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako, da:

- se učenci v šoli počutijo varno,
- so učenci pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni,
- učenci prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje,
- upoštevajo pravila.

Posebno pozornost namenjamo:

- oblikovanju dobrih medosebnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju in upoštevanju različnosti,
- reševanju problemov (razred, šola),
- razvijanju moralnih vrednot,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje,
- vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov,

- pomoči ob socialno-ekonomskih stiskah,
- dežurstvu,
- varstvu vozačev,
- tematskim razrednim uram,
- pogovornim uram.

Razrednik skrbno spremlja razred in dogajanja med učenci, se odziva na probleme oddelčne skupnosti in posameznikov v razredu. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, individualnost posameznih učencev in okoliščine dogajanja. Pri reševanju težjih problemov vključuje svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šola izvaja:

- v okviru ur rednega pouka,
- v okviru ur oddelčnih skupnosti,
- ob dnevih dejavnosti,
- pri medgeneracijskem druženju,
- pri karierni orientaciji,
- v šoli v naravi,
- pri interesnih dejavnostih.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce in ustanove:

- ZD Ptuj: vzgojo za zdravje in zobno preventiva,
- Zobozdravstveni zavod Zdrav zob Juršinci: osnovno zobozdravstveno varstvo,
- Društvo Ars Vitae (preventivne delavnice, novoletna obdarovanja otrok, predavanja za UZ, starše, pomoč družini na domu),
- Leo klub Ptuj (novoletna obdarovanja otrok in družin),
- CSD Spodnje Podravje, enota Ptuj,
- Društvo za boljši svet Maribor: preventivne delavnice za učence, predavanja za starše, izobraževanje strokovnih delavcev,
- Svetovalni center za otroke in mladostnike Maribor: predavanja za starše, izobraževanje strokovnih delavcev,
- Strokovni center Mladinski dom Maribor,
- Safe.si: varni na internetu,
- Unicef: delavnice, vključevanje v projekte,
- Obrtna zbornica Ptuj, GZS, Cips Ptuj, srednje šole Podravske regije: karierna orientacija,
- Podmladek RK Juršinci: šolske potrebščine,
- RK Ptuj: šolske potrebščine, letovanja otrok,
- Škofijska Karitas Maribor (šolske potrebščine, letovanja otrok in družin),
- slovenska Karitas: delavnice,

- PP Ptuj: prometna in spletna varnost, odvisnosti,
- Občina Juršinci,
- Vrtec Juršinci,
- Dom upokojencev Juršinci,
- društva v občini Juršinci.

6. Vzgojni postopki in ukrepanje

6.1 Pohvale, priznanja, nagrade

Pomemben element vzgojnega delovanja šole so pohvale učencem. Za uspešno in prizadevno delo v šoli učenci ali skupine učencev prejmejo pohvale (ustne, pisne), priznanja in nagrade. Pohvale, priznanja in nagrade učencem predlagajo:

- razrednik,
- mentorji dejavnosti,
- drugi strokovni delavci,
- oddelčne skupnosti,
- ravnatelj.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti.

Mentorji podeljujejo pisne pohvale za prizadevno delo v interesnih in drugih dejavnostih šole.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na državnih tekmovanjih,
- večletno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih šole,
- večletno prizadevno delo v oddelčnih skupnostih, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Učenci so lahko za večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov tudi nagrajeni. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec uporablja pri pouku.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta.

6.2 Vzgojni odziv

Vzgojni odziv je vsako verbalno in neverbalno učiteljevo vedenje, ki zadeva določeno vedenje posameznega učenca ali skupine učencev v šolskih situacijah, ki jih učitelj izvaja, vodi, nadzoruje ali je vanje vpleten na posreden način. Vzgojni odziv je del učiteljeve strokovne kompetence, ki mu omogoča, da učinkovito poučuje, vzgaja in kontrolira šolsko situacijo in je avtonomna strokovna odločitev posameznega učitelja. Z vzgojnim odzivanjem dosegamo:

- spremembo vedenja posameznega učenca ali skupine,
- učinkovito, spodbudno in varno okolje za učno in vzgojno delo,
- socialno učenje in interakcije, ki usmerjajo učence v ustrezno ravnanje in vedenje.

6.3 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo (psihološko, socialno, materialno),
- zahteva odločitev in razmišljanje o povzročeni škodi,
- oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode,
- spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote,
- učenec ustvarjalno rešuje probleme.

Povzročitelj škode poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Restitucijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci.

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije. Razrednik glede na okoliščine seznanja oddelčno skupnost o izrečenem vzgojnem ukrepu.

6.4 Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika (mediatorja), pogovorijo in skupaj ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja in ideje ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.

6.5 Vzgojni ukrepi

Vzgojnih ukrepov se bo šola poslužila, ko bo učenec kršil *Hišni red, Pravila šolskega reda*, predhodno pa bodo izvedene vse druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, usmerjanje, restitucija...).

Vzgojni ukrepi se izrekajo z namenom nudenja podpore in vodenja učenca ter iskanje priložnosti za spremembo vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši, strokovni delavci in zunanje strokovne službe (center za socialno delo, svetovalni center, dispanzer za duševno zdravje, strokovni center), ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev težav.

Vrste vzgojnih ukrepov in postopki izrekanja vzgojnih ukrepov so opredeljeni v *Pravilih šolskega reda*.

6.6 Vzgojni opomini

Vzgojni opomin se lahko izreče učencu, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, z drugimi predpisi in akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

6.7 Individualizirani vzgojni načrt

Za učenca, ki potrebuje dodatno pomoč in svetovanje, šola oblikuje z učencem, s starši in z drugimi strokovnimi delavci individualizirani vzgojni načrt. Cilj le-tega je doseči pozitivne spremembe pri učencu in hkrati upoštevati potrebe in pravice drugih.

7. Oblike sodelovanja s starši

V LDN šole so določene oblike in urnik sodelovanja s starši.

Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne ure,
- razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem,
- razgovori s svetovalno delavko,
- razgovori z ravnateljem.

Skupinske oblike dela s starši:

- roditeljski sestanki (informativni, izobraževalni),
- okrogle mize,
- delavnice,
- družabna srečanja,
- timski sestanki.

V primeru nujnega obveščanja staršev so zadolženi:

- razredniki in strokovni delavci,
- v izjemnih primerih tajnica in ostali delavci šole.

8. Svet staršev in Svet zavoda

Uveljavljanje pravic in interesov staršev (pobude, predlogi) se izražajo preko Sveta staršev in Sveta zavoda.

Šola:

- po potrebi usmerja starše v zunanje institucije,
- poskrbi za pravočasen prenos informacij,
- povabi starše na izredne pogovore.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole, učenci in starši. Vodstvo šole bo redno spremljalo izvajanje vzgojnega načrta na pedagoških konferencah, delovnih sestankih, sestankih Sveta staršev in Sveta zavoda, sestankih skupnosti učencev šole in drugih strokovnih srečanjih. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

9. Sprejem Vzgojnega načrta

Vzgojni načrt šole je Svet zavoda OŠ Juršinci obravnaval in sprejel dne 1. 3. 2023 na predlog ravnatelja na podlagi 60.d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K).

Ravnatelj:
Matej Sužnik